

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților recursurile ordinare declarate de avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Guidea Gheorghe și de inculpatul Lupașco Ivan prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Nisporeni din 27 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Guidea Gheorghe Pantilei,

născut la 01 ianuarie 1993, originar și domiciliat pînă la reținere în s. Valea-Trestieni, r-nul Nisporeni,

și

Lupașco Ivan Vasili,

născut la 26 iunie 1990, originar și domiciliat pînă la reținere în s. Valea-Trestieni, r-nul Nisporeni,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 05 februarie 2013 - pînă la 27 decembrie 2013; (instanța de fond);

2. de la 23 ianuarie 2014 - pînă la 05 iunie 2015; (instanța de apel);

3. de la 12 august 2015 - pînă la 08 decembrie 2015; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 27 decembrie 2013, Guidea Gheorghe și Lupașco Ivan au fost condamnați în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, la 10 ani închisoare, fiecare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Ațiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca succesorul părții vătămate Jignea Natalia, să se adreseze în instanța civilă pentru examinarea cerințelor sale.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Guidea Gheorghe și Lupașco Ivan se învinuiesc în aceia că la data de 22 noiembrie 2012, aproximativ la orele 21⁰⁰, aflîndu-se în s. Valea Trestieni, r-nul Nisporeni în

regiunea "Odobești" intenționat din relații ostile urmărind scopul vătămării grave a integrității corporale sau sănătății, i-au aplicat multiple lovituri cu picioarele peste cap și diferite părți ale corpului lui Jignea Anatolie, cauzându-i *vătămări corporale grave*, în rezultatul cărora victima a decedat.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată de inculpatul Lupașco Ivan și avocatul acestuia Nastas Tatiana, avocații Tîmbur Sergiu și Ropot Veaceslav în numele inculpatului Guidea Gheorghe care au solicitat:

- inculpatul Lupașco Ivan și avocatul acestuia Nastas Tatiana, casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărîri de achitare argumentînd următoarele:

- probele prezentate de acuzare nu confirmă vinovăția lui Lupașco Ivan în comiterea infracțiunii incriminate, or în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că victimei i-au fost aplicate multiple lovituri doar de către Guidea Gh.;

- reieșind din raportul de expertiză nr. 154D din 29.01.2013, care elucidează cauzele decesului lui Jignea A., este puțin probabil ca decesul acestuia să fi survenit în urma unei lovituri aplicate cu palma de către Lupașco I.;

- avocatul Tîmbur S. în numele inculpatului Guidea Gh., casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care lui Guidea Gh. să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, argumentînd că instanța le-a stabilit inculpaților aceeași pedeapsă, fără a ține cont de faptul că Guidea Gh. a recunoscut vina, a contribuit la descoperirea infracțiunii și s-a căit de cele comise;

- avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Guidea Gheorghe, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri de încetare a procesului penal în privința lui Guidea Gh.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat următoarele:

- prin ordonanța din 31.01.2013 Guidea Gh. a fost scos de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 Cod penal, ulterior ilegal pentru aceeași faptă a fost pus sub învinuire la 01.02.2013 în baza art. 151 alin. (4) Cod penal;

- Guidea Gh. și-a pierdut calitatea procesuală de învinuit la 31.01.2013, iar punerea sub o nouă învinuire la 01.02.2013, denotă faptul că acuzatorul a încălcat cerințele art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, or acesta inițial urma să capete calitatea de bănuț și doar după aceasta să fie recunoscut în calitate de învinuit;

- pentru al supune din nou răspunderii penale pe Guidea Gh., procurorul urma să anuleze ordonanța de scoatere de sub urmărire penală din 31.01.2013 și a efectua modificarea/completarea învinuirii aduse persoanei fapt care ar fi dus la respectarea prevederilor legale;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2015, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate și menținută sentința contestată.

5. Curtea de Apel a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei, a apreciat probele prezentate de părți din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpaților în săvârșirea infracțiunii în baza căreia au fost condamnați.

Totodată, instanța de apel a menționat că din probele cercetate rezultă că ambii inculpați i-au aplicat lovituri victimei și just instanța de fond i-a condamnat pe aceștia pentru cauzarea vătămarilor corporale grave, periculoase pentru viața și sănătatea lui Jignea A., vătămări, care sunt în legătură cauzală cu decesul acestuia.

Colegiul penal a respins versiunea inculpatului Lupașco I. precum că el i-a aplicat lui Jignea A., doar o lovitură cu palma, ca fiind invocată în scopul evitării răspunderii penale.

Instanța de apel a respins argumentele apărării precum că Guidea Gh. și-a pierdut statutul de învinuit odată cu reîncadrarea acțiunilor acestuia din prevederile art. 145 în cele ale art. 151 Cod penal și necesitatea încetării procesului penal, or, în conformitate cu prevederile art. 283 Cod de procedură penală, procurorul este în drept să schimbe sau să modifice învinuirea.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpaților Colegiul penal a statuat că aceasta este echitabilă în raport cu fapta comisă și cu consecințele survenite, la numirea căreia s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei precum și de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

6. Împotriva hotărârilor pronunțate în cauză a declarat recurs ordinar avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Guidea Gheorghe, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în privința lui Guidea Gheorghe.

În motivarea recursului declarat recurentul a invocat:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentului invocat privind detenția ilegală a lui Guidea Gh. începând cu data de 31.01.2013 pînă la 01.02.2013, prin ce i-a fost încălcat dreptul inculpatului prevăzut de art. 6 & 1 CEDO;

- prin reținerea ilegală a lui Guidea Gh. de la 31.01.2013 pînă la 01.02.2013, organul de urmărire penală a admis încălcarea art. 5 & 1 CEDO, deoarece prin

ordonanța din 31.01.2013 privind scoaterea de sub urmărire penală, acesta a fost reabilitat;

- prin ordonanța din 31.01.2013 Guidea Gh. a fost scos de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 Cod penal, ulterior ilegal pentru aceeași faptă a fost pus sub învinuire la 01.02.2013 în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, fără a ține cont de prevederile art. 22 Cod de procedură penală.

6.1. Exprimându-și dezacordul cu hotărârile judecătorești adoptate inculpatul Lupașco Ivan le-a atacat cu recurs ordinar, care, a indicat că la judecarea cauzei instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație declarațiile martorilor, care au menționat că el i-a aplicat doar o lovitură cu palma victimei, iar Guidea Gh. l-a bătut pe acesta cu mâinile și picioarele.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, menționând că recurenții în recursurile declarate fără a invoca în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză critică aprecierea probelor, însă un asemenea temei nu se regăsește în temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin urmare, consideră că recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile.

8. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, *fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

La fel, potrivit art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit legislației în vigoare, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal ține să menționeze că, judecînd apelul, instanța de apel nu se poate limita doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor cauzei constatate de prima instanță, ci urmează să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelant, respectînd prevederile legale enunțate anterior.

În această privință se constată că, instanța de apel a considerat ca fiind stabilită vinovăția inculpaților Guidea Gheorghe și Lupașco Ivan, indicînd că aceștia au fost condamnați pentru fapta constatată de prima instanță.

Însă, conform părții descriptive a sentinței, fapta imputată lui Guidea Gheorghe și Lupașco Ivan, nu s-a constatat că fiind săvîrșită de aceștea, ci s-a menționat că - „*Guidea Gheorghe și Lupașco Ivan se învinuiesc în aceia că la data de 22 noiembrie 2012, aproximativ la orele 21⁰⁰, aflîndu-se în s. Valea Trestieni, r-nul Nisporeni în regiunea "Odobești" intenționat din relații ostile urmărind scopul vătămării grave a integrității corporale sau sănătății, i-au aplicat multiple lovituri cu picioarele peste cap și diferite părți ale corpului lui Jignea Anatolie, cauzîndu-i vătămări corporale grave, în rezultatul cărora victima a decedat.*”

Această stare de lucruri contravine prevederilor art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, conform căroră partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Prin sintagma reținută în sentință că inculpații *Guidea Gheorghe și Lupașco Ivan se învinuiesc că* ... rezultă că prima instanță, de fapt, nu a constatat fapta pentru care aceștia au fost condamnați.

Instanța de apel nu a corectat eroarea de drept privitor la modul de întocmire a sentinței și nu a respectat prevederile legale, conform căror în cazul cînd prima instanță nu a respectat prevederile art. 394 Cod de procedură penală privind întocmirea sentinței, însă în fapt probele au fost cercetate, instanța de apel, casînd sentința din acest motiv, va continua prin rejudecarea cauzei aprecierea tuturor împrejurărilor și, respectînd normele procedurale (art. 393-397

Cod de procedură penală), va pronunța o nouă hotărâre conform ordinii stabilite pentru prima instanță.

Or, potrivit prevederilor art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

În acest sens, Colegiul penal reține că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: - descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Astfel, în speță, sentința de condamnare în sensul art. 394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, nu conține descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită.

Tot aici, Colegiul ține să menționeze că potrivit cererii de apel suplimentară declarată de avocatul Ropot V. în numele inculpatului Guidea Gh. (f.d.73-75, vol. III), criticându-se legalitatea și temeinicia sentinței, se invocă următoarele motive:

"- prin ordonanța din 31.01.2013 Guidea Gh. a fost scos de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 Cod penal, ulterior ilegal pentru aceiași faptă a fost pus sub învinuire la 01.02.2013 în baza art. 151 alin. (4) Cod penal;

- Guidea Gh. și-a pierdut calitatea procesuală de învinuit la 31.01.2013, iar punerea sub o nouă învinuire la 01.02.2013, denotă faptul că acuzatorul a încălcat cerințele art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală , or acesta inițial urma mai înainte de toate să capete calitatea de bănuț și doar după aceasta să fie recunoscut în calitate de învinuit;

- pentru al supune din nou răspunderii penale pe Guidea G., procurorul urma să anuleze ordonanța de scoatere de sub urmărire penală din 31.01.2013 și a efectua modificarea/completarea învinuirii aduse persoanei fapt care ar fi dus la respectarea prevederilor legale."

Lecturând decizia contestată Colegiul penal constată că, asupra acestor motive invocate în apelul suplimentar de partea apărării, instanța de apel s-a pronunțat arbitrar, fără argumentarea cuvenită.

În concluzie, Colegiul penal constată, că instanța de apel, care a menținut soluția primei instanțe, nu a respectat cerințele art. 414 alin. (5), 417 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și în decizia adoptată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către apărare, erori de drept cuprinse în art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apeluri și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului Guidea Gheorghe și de inculpatul Lupașco Ivan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2015, în cauza penală în privința lui *Guidea Gheorghe Pantilei* și *Lupașco Ivan Vasili* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 24 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma